

การดำเนินการรักษาความปลอดภัยตามมาตรการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาทางสังคมของโรงเรียนประถมศึกษา
THE IMPLEMENTATION OF THE SAFETY PROCEDURES ACCORDING TO
THE SOCIAL SAFETY PROBLEMS PREVENTION OF THE PRIMARY SCHOOL

นางสาวศิริพรรณ เกตุแก้ว*

Siripan Ketkaew

ผศ.ดร.ปองสิน วิเศษศิริ**

Assist. Prof. Pongsin Viseshsiri, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมของโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้กรอบการวิจัยตามคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษามบป.พ.ศ.2552 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ศึกษาได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยมีดังนี้ 1.สภาพการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า สถานศึกษาจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย มีการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน ครู บุคลากร ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดระบบรักษาความปลอดภัย ดำเนินการควบคุมการดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศไม่ให้นำเข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา มีการกำกับ ติดตาม การมาเรียนของนักเรียน และจัดให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่นักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสม 2.ปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมของโรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาในระดับ น้อย ปัญหาที่พบมากที่สุดคือการไม่ได้นำเอาข้อมูลมาใช้วางแผนด้านการดำเนินการรักษาความปลอดภัยให้แก่แก่นักเรียน

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: iamnuttni@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: v.pongsin@gmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

This research aimed to study the conditions and problems of security operations, according to the educational measures to prevent and resolve social problems of elementary schools. Using research-based best practice guidelines and security measures of education revised (2009) of the Office of the Basic Education Commission. The population comprises 27 elementary schools affiliated with area offices of Bangkok elementary education. The data is provided by school principals and those responsible for the actions of the security education. Tools used in the research were questionnaires and interviews. The data was analyzed by looking up the frequency per cent average, standard deviation, and content analysis of research.

The results are as follows: 1. Conditions of operation security of education based on measures to prevent and resolve social problems of elementary school: Teacher personnel follow the student aid administration system. Manage security guard held security officials in education Complete control over data administration, news and entertainment media is related to sex, to publish the study. Providing Internet access to students in an appropriate time interval, based on the context of the school and teacher supervision. Overall, the level of problems found in the lowest range were as follows: the problem is a lack of information that occurs as students plan the security actions for students and lack of measures to encourage students with special ability in online games

คำสำคัญ: ความปลอดภัยของสถานศึกษา/มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม/การดำเนินการ

KEYWORDS: SCHOOL SAFETY/SOCIAL PROBLEMS PREVENTION/OPERATION

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มีจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต สามารถจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

โรงเรียนนับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อเด็กมา ทั้งนี้เนื่องจากเด็กจะต้องใช้ชีวิตอยู่วันละ 6-7 ชั่วโมง ความรู้ ทักษะ ค่านิยม และประสบการณ์ต่างๆที่เด็กได้รับในโรงเรียนย่อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ ความสนใจ และอุดมคติในชีวิตการเรียนต่อไปจนถึงชีวิตในการทำงานของเด็กทุกคน ประการสำคัญโรงเรียนเป็นสถาบันที่จะเสริมสร้างประชาชนให้มีสุขภาพดี มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด และมีพฤติกรรมที่ปลอดภัย สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้เต็มความสามารถ (เอมอชฌา วัฒนบูรานนท์, 2548) ความปลอดภัยในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์จะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับนักเรียนรู้อย่างมีความสุข และการได้รับการปกป้องคุ้มครองให้เกิดความปลอดภัย สถานศึกษาที่มีความปลอดภัยนั้น ผู้ปกครองก็จะเกิดความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนจะได้รับความรู้ทางสติปัญญา อารมณ์ อย่างอบอุ่น และปลอดภัย ดังนั้น การรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถละเลยได้ สถานศึกษาควรมี

บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาด ถูกสุขลักษณะและมีความปลอดภัย โดยมีการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ หรือทรัพยากรอื่นๆของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่ดี ใช้การได้ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้เรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2552) ซึ่งได้กล่าวถึงไว้ว่า โรงเรียนถือเป็นบ้านหลังที่ 2 ของเด็กนักเรียนที่มักใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน ประกอบกับเด็กอยู่ในวัยซุกซน หากสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ปลอดภัย จะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดได้ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่มักเกิดในโรงเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ต้องให้ความสำคัญร่วมกันตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตราย หมั่นตรวจสอบสภาพวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งของเครื่องใช้ภายในโรงเรียนด้วยว่าชำรุดเสียหายหรือไม่ หากชำรุดให้รีบซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีอย่างเร่งด่วน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุอันน่าเศร้าสลดที่ได้คร่าชีวิตเด็กนักเรียน เช่น เครื่องเล่นเด็กล้มทับเด็กเสียชีวิต เด็กถูกตู้ทำน้ำเย็นไฟฟ้าดูด เป็นต้น รวมถึงเด็กนักเรียนต้องรู้จักการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ เพื่อร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ให้กับสถานที่ที่เป็นที่อบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดีและเติบโตเป็นกำลังทรัพยากรสำคัญของประเทศต่อไปในอนาคต

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะนักเรียนเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา จึงแสวงหาวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และผู้เรียนได้รับการปลูกฝังในเรื่องของความปลอดภัยให้ได้รับความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการบริหารจัดการเรื่องการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น จำนวนทั้งหมด 37 โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน

37 คน และผู้รับผิดชอบการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา จำนวน 74 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 111 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มี 2 ชนิด คือ

1.แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยความแตกต่างระหว่างแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด อยู่ที่คำอธิบายในการทำแบบสอบถามและคำถามในตอนต้นที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเท่านั้น ทั้งนี้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการเข้าร่วมการอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา และการได้รับคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และคำถามปลายเปิด (Open-ended) ซึ่งครอบคลุม 10 ด้านตามคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ 1.การล่องละเมิดทางร่างกายและจิตใจ 2.การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย 3.การเสพสารเสพติด 4.การอุปโลกบริโภค 5.การทะเลาะวิวาท 6.การถูกล่อลวงและลักพาตัว 7.สื่อลามกอนาจาร 8.อบายมุข 9.พฤติกรรมชั่วสาว 10.อินเทอร์เน็ตและเกม

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2.แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นลักษณะแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2.ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความร่วมมือ หนังสือขอบคุณในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูล และแนบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาไปพร้อมหนังสือนี้

3.ผู้วิจัยติดตามผลการดำเนินงาน โดยติดต่อผู้ที่รับผิดชอบของแต่ละโรงเรียนทางโทรศัพท์ หลังจากส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปแล้ว 7 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการรักษาความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมที่ครอบคลุม 10 ด้าน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง สำหรับส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) นำมาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วแสดงค่าความถี่

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นลักษณะแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอโดยวิธีพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ระหว่าง 46 – 55 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร 1-4 ปี ส่วนใหญ่เข้ารับการอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา และได้รับคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552

ส่วนผู้รับผิดชอบดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุอยู่ระหว่าง 36 – 45 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงานในการทำงานด้านการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา 6 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

สภาพการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยขอนำเสนอมาตรการรักษาความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมตามคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา 10 ด้าน โดยที่มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การล้วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย และมีการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รองลงมา คือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนและบุคคลรอบโรงเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และสถานที่ที่เสี่ยงรอบบริเวณโรงเรียน และน้อยที่สุด คือ มีการตรวจสอบแหล่งจำหน่ายหนังสือการ์ตูนและวารสารวัยรุ่นรอบบริเวณโรงเรียนอย่าให้มีขึ้น

2. การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจิตใจ รองลงมา คือ ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านสุขภาพจิตอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และน้อยที่สุด คือ มีการจัดหาจิตแพทย์เข้ามาศึกษาและให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องจิตใญ่่น้อยที่สุด

3. การเสพสารเสพติด การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รองลงมา คือ เฝ้าระวังในที่ลับตาในบริเวณจุดที่เป็นอันตราย และเสี่ยงต่อการกระทำความผิด และน้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมคืนคนดีสู่สังคมเพื่อให้โอกาสนักเรียนที่เคยติดสารเสพติด

4. การอุปโภคบริโภค การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน ครู บุคลากร รองลงมา คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการโภชนาการเพื่อกำกับติดตามดูแลและควบคุมคุณภาพอาหารและเครื่องดื่ม และน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการวิจัยอาหารกลางวันจัดทำหรือจำหน่ายให้เกิดประโยชน์ในเชิงโภชนาการ

5. การทะเลาะวิวาท การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา คือ จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียน เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหากเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน และน้อยที่สุด คือ จัดให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาททั้งภายในและนอกสถานศึกษา

6. การถูกล่อลวงและลักพาตัว การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัย จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา รองลงมา คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประสานงานชุมชน ผู้ปกครอง เครือข่ายในการสอดส่องดูแลนักเรียน และน้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้ได้รับผลกระทบ

7. สื่อลามกอนาจาร การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการดำเนินการควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา และน้อยที่สุด คือ มีการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล สื่อลามกอนาจารตามแหล่งจำหน่ายรอบบริเวณโรงเรียน

8. อบายมุข การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการกำกับ ติดตาม การมาเรียนของนักเรียนจากครูฝ่ายปกครอง ครูที่ปรึกษาพร้อมทั้งประสานงานกับผู้ปกครองในการเดินทางไป – กลับ ระหว่างบ้านและโรงเรียน รองลงมา คือ มีการจัดระบบตรวจสอบ รายงานการมาโรงเรียนของนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน เพื่อป้องกันการหนีเรียนไปหาอบายมุข และน้อยที่สุด คือ จัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจตราตามแหล่งอบายมุขต่างๆ โดยการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน และมีการจัดทำการสำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการประสานงานกับครูผู้รับผิดชอบผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจ

9. พฤติกรรมชู้สาว การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหาและร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรม

โครงการอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติตนในด้านการคบเพื่อนต่างเพศ และน้อยที่สุด คือ ให้ฝ่ายกิจการนักเรียน เข้มงวดและตรวจตราสภาพที่พักของเด็กที่อยู่ตามหอพักและสถานที่ที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง

10. อินเทอร์เน็ตและเกม การปฏิบัติที่พบมากที่สุด คือ มีการจัดให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่นักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และให้มีครูคอยควบคุมดูแล รองลงมา คือ มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อตรวจสอบร้านอินเทอร์เน็ตร้านเกมที่ให้บริการนักเรียนในช่วงเวลาเรียน และน้อยที่สุด คือ มีการจัดตั้งอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบเว็บไซต์ หรือจัดให้ติดตั้งโปรแกรมตรวจจับเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ และแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ (กระทรวง ICT)

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมเป็นลำดับแรกในการป้องกันรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา แต่สถานศึกษาที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ จะมีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมทั้ง 10 ด้าน โดยโรงเรียนมีการจัดโครงการและกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมทั้ง 10 ด้าน มีการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมถึงมีการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นต้น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย ส่วนสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก มีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมไม่ครอบคลุมรายละเอียดทั้ง 10 ด้าน มีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นบ่อยในบริเวณสถานศึกษา เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการอุปโลกบริโภค ปัญหาอบายมุข เป็นต้น ซึ่งมีการจัดโครงการและกิจกรรมตลอดปีการศึกษา โดยในบางครั้งมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาให้ความรู้ด้วย

ปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อมีรายละเอียดดังนี้ การขาดการนำข้อมูลที่เกิดขึ้นแก่นักเรียนโดยทั่วไปมาวางแผนด้านการดำเนินการรักษาความปลอดภัยให้นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การขาดมาตรการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเกี่ยวกับเกมออนไลน์ และการขาดการออกระเบียบว่าด้วยการเข้าออกโรงเรียนของนักเรียนอย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาพบว่า ครึ่งหนึ่งของผู้รับผิดชอบการดำเนินการรักษาความปลอดภัยไม่เคยมีประสบการณ์เข้ารับอบรม/สัมมนาในเรื่องนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะมีการอบรมเรื่องนี้ให้กับผู้บริหารแล้ว โดยคาดว่าผู้บริหารจะนำไปถ่ายทอดต่อซึ่งตรงกับผลการวิจัยที่พบว่าผู้บริหารได้รับการอบรมมากกว่าผู้รับผิดชอบ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังเห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอาจไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดอบรมหรือให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของชาติ แก้วมณี (2545) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการจัดอบรมให้กับผู้รับผิดชอบทั้งก่อนมอบหมายหน้าที่และในระหว่างปฏิบัติหน้าที่

ซึ่งสอดคล้องกับณัฐธิดา แก้วถาวร (2551) ที่กล่าวว่า การจัดอบรมครูด้านความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญทุกโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการจัดอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในโรงเรียน

การดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมในทุกด้านและพบว่าปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะ 1.มีการจัดอบรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่องนี้มาแล้ว 2.ผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะถ่ายทอดความรู้ที่ได้จากการอบรมให้กับครูผู้รับผิดชอบและบุคลากรในสถานศึกษาให้ช่วยกันดูแลเรื่องความปลอดภัยของนักเรียน 3.ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการอาจจะดูแลเรื่องความปลอดภัยเป็นประจำ ทั้งหมดที่ได้กล่าวมาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีประสบการณ์และผ่านเหตุการณ์ต่างๆมากมาย จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมทุกด้าน และมีปัญหาอยู่ในระดับที่น้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์และชัยยศ สันติวงษ์ (2548) ที่กล่าวว่า ปัจจัยหรือตัวแปรภายในตัวบุคคลที่มีผลกระทบต่อทั้งปริมาณและคุณภาพของการทำงาน คือ ประสบการณ์การทำงาน

สภาพการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม จากผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการปฏิบัติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐธิดา แก้วถาวร (2551) ได้ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความปลอดภัยด้านระบบคุ้มครองเด็ก มีการป้องกันเด็กก่อพฤติกรรมรุนแรง โดยใช้วิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ชัดเจน นำไปสู่การวางแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของดุชนีย์ ทองเกลี้ยง (2546) ที่ศึกษาสถานการณ์ความรุนแรงและการป้องกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ 3 อันดับแรก คือ มีการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีบัตรประจำตัวนักเรียนทุกคน และกำหนดนโยบายไม่ให้นักเรียนพกพาอาวุธ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามการมาเรียนของนักเรียนจากครูฝ่ายปกครอง ครูที่ปรึกษาพร้อมทั้งประสานกับผู้ปกครองในการเดินทางไป - กลับ ระหว่างบ้านและโรงเรียน มีการปฏิบัติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของวรรณช อยู่เล่าห์ (2550) ที่ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดชัยนาท พบว่า ครูที่ปรึกษามีการรับรู้สภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขภัยจากอบายมุขที่มีการจัดระบบการตรวจสอบ รายงานการมาโรงเรียนของนักเรียนให้เป็นปัจจุบันเพื่อป้องกันการหนีเรียน รวมถึงสถานศึกษามีการดำเนินการควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา มีการปฏิบัติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลวิจัยของ ชาญ ขวัญมุข (2544) ได้ศึกษาเรื่องการประกันความปลอดภัยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันความปลอดภัย ด้านสื่อลามกอนาจาร ห้ามนักเรียนและบุคคลภายนอกนำสื่อลามกอนาจารเข้ามาในโรงเรียนโดยเด็ดขาด

นอกจากนี้ พบว่าสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ มีการปฏิบัติ น้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะยังไม่เกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงเกี่ยวกับการถูกล่อลวงและลักพาตัวของนักเรียน แต่อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมดังกล่าวนี้ ซึ่งอาจจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาสภาพจิตใจของนักเรียน หรือการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งธรรมชาติก็เป็นได้ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผ่อนคลายจิตใจ (ณัฐธิดา แก้วถาวร , 2551)

ปัญหาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ด้านปัญหาทางสังคม จากผลการศึกษาพบว่า ด้านปัญหาทางสังคมจัดอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญ ชวีญมุข (2544) ที่ศึกษาการประกันความปลอดภัยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ปัญหาด้านการป้องกันแก้ไขภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และปัญหาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขาดการนำข้อมูลที่เกิดขึ้นแก่นักเรียนโดยทั่วไปมาวางแผนด้านการดำเนินการรักษาความปลอดภัยให้นักเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าสถานศึกษาควรมีการบันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างละเอียด เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ และกำหนดเป็นมาตรการความปลอดภัยของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชญาพร สุขสิริวรรณ (2550) กล่าวว่า การบันทึกเหตุการณ์และรายละเอียดการบาดเจ็บของนักเรียนในแต่ละครั้ง เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุการบาดเจ็บว่าเกิดจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมหรือเกิดจากพฤติกรรมเสี่ยง รายละเอียดที่เกี่ยวข้องอันรวมทั้งความถี่ของการบาดเจ็บด้วย

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติตามคู่มือ

ตามที่ผลการวิจัยพบว่า มีสถานศึกษาที่ไม่ได้รับคู่มือ ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยและสัมพันธ์กับการรายงานผลการปฏิบัติงานตามคู่มือ ผู้วิจัยขอเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเป็นนโยบายให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามคู่มือ โดยอาจทำการรายงานผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีระบบการรับ-ส่งที่สามารถตรวจสอบได้ตั้งแต่กระบวนการแจกคู่มือนี้ให้กับสถานศึกษา และการรายงานผลการปฏิบัติตามคู่มือดังกล่าว

2. ควรกำหนดเป็นนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจัดการพัฒนาบุคลากรด้านความปลอดภัย

จากงานวิจัยที่พบว่าผู้รับผิดชอบการดำเนินการรักษาความปลอดภัย เข้ารับการอบรมไม่ถึงร้อยละ 50 ทำให้ขาดความรู้ในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจัดทำเป็นนโยบายและแผนพัฒนากิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านความปลอดภัยที่หลากหลาย เช่น การจัดการอบรมโดยเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยมาให้ความรู้ การศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เรื่องการดำเนินการรักษาความปลอดภัย หรือสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิซีดีให้ความรู้ หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

3. ควรกำหนดเป็นนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานติดตามและประเมินผลการดำเนินงานรักษาความปลอดภัยตามคู่มือ ผู้วิจัยเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามคู่มือ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรกำหนดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามคู่มืออย่างเป็นระบบ

จากการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาทุกรายการ แต่ในบางรายการยังมีการปฏิบัติน้อย ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการปฏิบัติตามคู่มืออย่างเป็นระบบโดยเริ่มจากการวางแผน การนำแผนไปใช้ การควบคุมติดตามและประเมินผล

2. ควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามมาตรการต่างๆ

จากการวิจัยที่พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนยังมีน้อยในหลายเรื่อง ผู้วิจัยขอเสนอให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ เพื่อนำทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการสร้างเครือข่ายในการดำเนินการด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา

จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดสร้างเครือข่ายองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องยังมีน้อย ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการจัดสร้างเครือข่ายในการดำเนินการด้านความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานตามคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมกับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยไม่ได้ศึกษาภาพรวมของทั้งประเทศ ไม่ได้แยกสภาพของสถานศึกษาตามลักษณะภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อเป็นการศึกษาในภาพรวม งานวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอให้แยกศึกษาสถานศึกษาตามความแตกต่างของสถานภาพดังกล่าว เนื่องจากอาจมีผลการดำเนินการที่แตกต่างกันออกไป

2. เนื่องจากการทำวิจัยเรื่องนี้มีการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขทางด้านสังคมเพียงด้านเดียว ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมความปลอดภัยของโรงเรียนในทุกๆ ด้าน ทำให้ไม่ได้ข้อมูลด้านความปลอดภัยของโรงเรียนอย่างครบถ้วน ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาตามมาตรการป้องกันและแก้ไขด้านอื่นๆด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านความปลอดภัยที่ครบถ้วนและมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น

3. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ให้ข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาเท่านั้น ในการทำการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษากลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาด้วย ซึ่งจะได้คำตอบเพื่อไปปรับปรุงให้เกิดการดำเนินการให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2552). *หนังสือการ์ตูนชุด “เรียนรู้สาธารณภัย” ตอนความปลอดภัยในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายผลิตสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งพิมพ์ กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย.

ชฎาพร สุขสิริวรรณ. (2550). *คู่มือโรงเรียนปลอดภัย*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยเพื่อส่งเสริม

- ความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี.
ซัด แก้วมณี. (2545). *สภาพและปัญหาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญ ขวัญมุข. (2544). *การประกันความปลอดภัยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- ณัฐธิดา แก้วถาวร. (2551). *การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเพชรบุรี เขต 2*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดุชนีย์ ทองเกลี้ยง. (2546). *สถานการณ์ความรุนแรงและการป้องกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. (2548). *พฤติกรรมบุคคลในองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร:
ประชุมช่าง.
- วรรณช อยู่เล่าห์. (2550). *การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาขนาด
ใหญ่ จังหวัดชัยนาท*. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). *คู่มือการประเมินคุณภาพ
ภายนอก รอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) ระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา พ.ศ.2554*.
(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: แมกซ์พอยท์
- เอมอัสมา วัฒนบุรานนท์. (2548). *ความปลอดภัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไอเดียนส์โตร์.